

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی
د ستراتژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز

تحليل هفته

شماره: ۱۹۱ (از ۲ الی ۹ دلو ۱۳۹۵ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که به زبانهای پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی تهیه و نشر می گردد، تا نهادهای سیاست گذار و پالیسی ساز از آن استفاده نمایند.

آنچه در این شماره می خوانید:

مقدمه ۲

د سولې عالي شورا برخليک

د سولې عالي شورا ارزونه ۴

د پير سيد احمد گيلاني تر مشرۍ لاندې ۴

د حزب اسلامي-افغان حکومت د سولې برخليک ۵

د سولې عالي شورا راتلونکي ۶

افغانستان-ازبکستان و روابط رو به گسترش

پيشينه روابط کابل- تاشکند ۹

روابط کابل- تاشکند پس از سال 2001 ۹

نيازها و فرصت های روابط با ازبکستان ۱۱

توافقنامه های تازه میان دو کشور ۱۲

مقدمه

د پخواني جهادي مشر او د سولې عالي شورا رئيس پير سيد احمد گيلاني له مړينې سره د دغې شورا د مشرتابه او په ټوله کې د شورا د برخليک په اړه يو ځل بيا بحثونه راپورته شوي دي. دا دريم ځل دی چې دغه شورا بې مشره پاتې کېږي.

له يوې خوا له طالبانو سره د سولې د خبرو اترو په قضيه کې د سولې عالي شورا بې اغېزې رول او له بلې خوا دغې شورا ته د افغان حکومت د سولې د هڅو د ادرس په توگه اړتيا، هغه موضوعات دي چې له کبله يې د سولې عالي شورا برخليک د بحث وړ دی. خو دا چې د سولې عالي شورا په تړاو افغان حکومت ته څه پکار دي او دا ځل به د دغې شورا د مشرتابه برخليک څه وي، هغه پوښتنې دي چې د نورو اړوندو موضوعاتو ترڅنگ يې د دې اوونۍ د تحليل په لومړۍ برخه کې په اړه د ستراتيژيکو او سيمه ييزو څېړنو مرکز د اوونيز تحليل د څانگې شننه لولۍ.

د تحليل په دويمه برخه کې د افغانستان-ازبکستان د اړيکو په اړه لولۍ. تېره اوونۍ د ازبکستان د بهرنيو چارو وزير د يوه جگپوړي پلاوي په مشرۍ کابل ته په يوه رسمي سفر راغی او دلته يې د ولسمشر په گډون له بېلابېلو چارواکو سره پر ملاقاتونو سربېره، له افغان چارواکو سره د گډو همکاريو پنځه هوکړه ليکونه هم لاسليک کړل. ازبکستان د افغانستان هغه گاونډی دی، چې په تېرو کلونو کې يې د نورو گاونډيانو په پرتله پيکه اړيکې ورسره لرلې دي؛ خو اوس داسې برېښي چې دواړه هېوادونه د دغو اړيکو د پياوړي کولو په هڅه کې دي. په دويمه برخه کې مو د همدغو دوه اړخيزو اړيکو د شاليد، اوسني وضعيت او اړتياوو په اړه شننه کړې ده.

د سولې عالي شورا برخليک

تېره اوونۍ (د جنورۍ ۲۱ مه، ۲۰۱۷ کال) د افغانستان د محاذ ملي گوند او د سولې عالي شورا مشر پير سيد احمد گيلاني د زړه د ناروغۍ له کبله د کابل په غازي امان الله خان روغتون کې د ۸۴ کلنۍ په عمر کې ومړ. په وروستيو اوو کلونو کې دا دريم ځل دی، چې د سولې عالي شورا بې مشره پاتې کېږي. په دغو تېرو کلونو کې يوازې په روان لمريز کال کې د حزب اسلامي (حکمتيار) گوند او افغان حکومت ترمنځ د سولې له هوکړه ليک پرته، د سولې په بهير کې د سولې عالي شورا رول خورا بې اغېزې و. دا چې د پير سيد احمد گيلاني تر مشرۍ لاندې د سولې عالي شورا د سولې په بهير کې څه رول ولوباوه، د سولې هڅو ارزونه څه ده، د حزب اسلامي-افغان حکومت ترمنځ د سولې برخليک څه دی او د سولې عالي شورا راتلونکي به څه وي؟ هغه پوښتنې دي، چې دلته مو ځواب کړې دي.

د سولې عالي شورا ارزونه

د سولې د عالي شورا پر جوړېدو اووم کال اوړي؛ خو که د سولې په بهير کې يې رول وارزوو نو جوتنه به شي، چې تراوسه يې هڅې په دريو برخو کې راټولېدای شي:

1. دغې شورا د دولت د وسله والو مخالفينو/سرگروپانو/قوماندانانو په نوم يو شمېر خلک د سولې له پروسې سره يوځای کړي دي؛
2. د دولت له وسله والو مخالفينو سره د سولې د خبرو اترو په برخه کې محدودې لاسته راوړنې لري؛
3. له حزب اسلامي سره د افغان حکومت د سولې په تړون کې يې رول لوبولی دی.

لومړۍ؛ د رسمي ارقامو له مخې د سولې عالي شورا، له ۲۰۱۰ کال څخه د ۲۰۱۵ کال تر دريمې ربعې پورې (له ۱۳۸۸-۱۳۸۹ کال څخه د ۱۳۹۴ کال تر سنبلې پورې) تقريباً ۱۰۵۷۸ تنه وسله وال، د سولې له پروسې سره يوځای کړل چې ۹۸۸ تنه پکې ډلمرشان وو او شاوخوا ۸۱۰۱ ميله درنې او سپکې وسلې هم حکومت ته وسپارل شوې. دا ارقام يوازې رسمي دي او کومې بلې خپلواکې ادارې دا ارقام نه دي تاييد کړي. له همدې ځايه ده، چې يو شمېر خلک د سولې پر عالي شورا نيوکې کوي، چې آيا په رښتيا هم همدومره سرگروپان يا د دولت وسله وال مخالفين د سولې له بهير سره يوځای شوي او که له دغې پروسې سره سياسي چلند شوی او چارواکو په خپلو ملاتړ کوونکو د سولې له پروسې سره د يوځای کېدو پيسې وېشلې دي؟

دويم؛ که څه هم د سولې عالي شورا تراوسه پر دې نه ده توانېدلې، چې د طالبانو مشران د خبرو اترو مېز ته حاضر کړي؛ خو په دې وروستيو کې يې د ارومچي او مري په خبرو اترو کې د افغان حکومت له نورو لوړ پوړو چارواکو سره يوځای له طالبانو سره مخامخ خبرې وکړې. دغه خبرې اترې تر ډېره د سولې عالي شورا د کوم ابتکار پايله نه وه او نه هم دغو دوو ناستو کومه گټوره پايله درلوده.

د پير سيد احمد گيلاني تر مشرۍ لاندې

د سولې عالي شورا لومړنی مشر استاد برهان الدين رباني و، چې د هغه له مړينې وروسته يې زوی صلاح الدين رباني د دغې شورا مشر وټاکل شو. کله د ملي يووالي حکومت له جوړېدو وروسته صلاح الدين رباني د افغانستان د بهرنيو چارو د وزير په توگه وټاکل شو، نو د سولې عالي شورا تر يوه کال پورې بې مشره پاتې شوه او

بالاخره د ۱۳۹۴ کال د حوت پر ۲ مه نېټه، چې په همدغه مهال د سولې څلور اړخيزې خبرې اترې هم پيل شوې، د ملي يووالي حکومت له خوا د دغې شورا مشر پخوانی جهادي مشر پير سيد احمد گيلاني اعلان شو.

د سولې عالي شورا د مشرۍ لپاره د پير سيد احمد گيلاني په څېر شخصيت، چې په جهاد کې يې هم رول لوبولی و، منځلاری و، په کورنۍ جگړه کې دخيل نه و، له طالبانو سره يې د دښمنۍ ريښې نه درلودې، بلکې پر هغوی يې د طريقت له لارې لږې اغېزې هم درلودې او د ملا محمد عمر پر مړينه يې هم غمرازي ښودلې وه، مناسب شخص و. همدا هغه ځانگړتياوې وې، چې د سولې عالي شورا د مشرۍ لپاره اړينې وې؛ خو له بده مرغه د پير سيد احمد گيلاني لوړ عمر او ناروغي بيا هغه څه وو، چې تر څه حده يې د نوموړي په کارونو کې خنډ اچولی و او له همدې کبله ځينې مهال د سولې عالي شورا ورځنۍ چارې د هغه زوی سيد حامد گيلاني سمبالولې.

د سولې عالي شورا د مشر په توگه د پير سيد احمد گيلاني له اعلانېدو وروسته، د افغان حکومت او حزب اسلامي (حکمتيار) ترمنځ د سولې خبرې اترې پيل شوې. د دغو خبرو په برياليتوب کې د افغان حکومت له خوا د ملي امنيت شورا سلاکار حنيف اتمر او د سولې عالي شورا مشر پير سيد احمد گيلاني ارزښتناک رول ولوباوه. له همدې امله، کله چې په ولسمشرۍ ماڼۍ کې افغان ولسمشر اشرف غني له حزب اسلامي سره د سولې پر هوکړه ليک لاسليک کاوه، نو د حزب اسلامي پلاوي په ځانگړي ډول له ولسمشر، حنيف اتمر او پير سيد احمد گيلاني څخه مننه وکړه.

د حزب اسلامي-افغان حکومت د سولې برخليک

د افغان دولت او حزب اسلامي ترمنځ د سولې له هوکړه ليک څخه د پير سيد احمد گيلاني قوي ملاتړ موجود و. اوس د حزب او افغان دولت ترمنځ د سولې تړون د قوي ملاتړي له مړينې وروسته، د دغه تړون د پلي کېدو په تړاو د ځينو په زړونو کې بې باورۍ زياتې شوې دي او دا په داسې حال کې ده، چې که څه هم پر دغه تړون څو مياشتې اوږې؛ خو لا هم د افغان حکومت له خوا د سولې تړون يوه ماده هم نه ده پلې شوې.

که څه هم په دې وروستيو کې او په تېره بيا د پير سيد احمد گيلاني له مړينې وروسته افغان حکومت څو ځله له حزب اسلامي سره د سولې تړون په اړه څرگندونې وکړې، چې ډېر ژر به دغه تړون عملي شي، دوی ورته ژمن دي او د تړون يوه ماده به هم بدلون ونه مومي؛ خو تراوسه د دغه تړون درې لويې مادې، چې د ملگرو ملتونو له

تور لېست څخه د حکمتيار د نوم ايستل، له زندانونو څخه د حزب اسلامي د بنديانو ازادول او د حزب اسلامي د کډوالو لپاره پندځالي جوړول دي، يوه هم نه ده عملي شوې. البته په يو شمېر برخو کې د بهرنيانو او يو شمېر افغان اړخونو له خوا خنډونه هم ورته جوړېږي. په دې منځ کې د حزب اسلامي اړوند هغه ۱۰۰ بنديان، چې دوسيې يې له لويې څارنوالۍ څخه خلاصې دي، اوس هم په زندان کې دي او د دوی د خوشې کېدو په تړاو څه نه دي شوي.

د سولې عالي شورا راتلونکي

د پير سيد احمد گيلاني له مړينې وروسته په خپله د سولې عالي شورا راتلونکي په دريو ډگرونو کې تر پوښتنې لاندې راځي:

- د سولې عالي شورا پراخ لگښتونه؛
- د سولې په بهير کې يې کمه ونډه؛
- د پير سيد احمد گيلاني ځايناستی موندل.

لومړی؛ دا چې د سولې پر عالي شورا څومره لگښتونه راغلي او تراوسه يې څومره پيسې لگولې، په تړاو يې دقيق ارقام نشته؛ خو بيا هم د يو شمېر ادارو او سرچينو د معلوماتو له مخې، دغې شورا له ۸۷۲ مليون ډالره څخه زيات د سولې له بهير سره د يوځای کېدو او سوله ييز ژوند ته د راستنېدلو پر پروگرام لگولي دي.

دویم؛ د سولې په بهير کې د سولې عالي شورا کمه ونډه او د افغان حکومتونو له خوا د سولې په بهير کې د ملي امنيت شورا او ځينو نورو لوړ پوړو چارواکو ته ارزښت ورکول هغه د بحث وړ موضوع ده، چې آيا د همدې چارې او د شورا پراخو لگښتونو ته په کتلو سره افغان حکومت نور د سولې عالي شورا ته اړتيا لري او کنه؟ نظر دا دی، چې حکومت بايد د سولې پر اجندا يو بنسټيز غور وکړي او د سولې عالي شورا تېر رول ته په کتلو سره، که هر څومره اغېزناک شخص هم د دې شورا د مشرۍ لپاره غوره شي، دا شورا د منځگړي رول نه شي لوبولی او مطلوبې پايلې ته به ونه رسېږي.

درېيم؛ که چېرې افغان حکومت بيا هم د سولې عالي شورا پر رول ټينگار کوي، نو بيا د پير گيلاني له مړينې وروسته د دغې شورا مشر يو داسې کس ټاکل چې د نوموړي ځانگړتياوو ته نږدې وي، ننگونکې خبره ده. له همدې امله د پير سيد احمد گيلاني له مړينې وروسته داسې گنگوسي خپرې شوې، چې ولسمشر هڅه کوي،

د پير سيد احمد گيلاني زوى سيد حامد گيلاني د سولې عالي شورا مشر وټاكي، كټ مټ كوم څه چې د استاد رباني له مړينې وروسته شوي وو. په بل اړخ كې بيا د افغانستان د اطلاعاتو او كلتور پخواني وزير عبدالباري جهاني په خپله ليكنه كې په دې تړاو ويلي وو، چې په لومړيو كې ملي وحدت حكومت غوښتل، چې د سولې عالي شورا مشر يونس قانوني وټاكي؛ خو يونس قانوني بيا د سولې عالي شورا لږ امتياز ته چمتو نه و. له همدې كبله داسې وېره شته، چې دا ځل به هم افغان حكومت د سولې عالي شورا له مشرۍ څخه د سياسي رشوت په توگه كار واخلي.

افغانستان-ازبکستان و روابط رو به گسترش

وزیر امور خارجهٔ ازبکستان در رأس یک هیئت عالی‌رتبهٔ آن کشور، روز دوشنبه (4 دلو 1395 هـ ش) به یک سفر رسمی دو روزه به کابل آمد. هیئت ازبکستانی دیدارهایی با رئیس‌جمهور غنی و سایر مقام‌های افغان داشت و در عرصه‌های مختلف پنج توافقنامهٔ همکاری‌های دوجانبه نیز میان دو کشور به امضاء رسید.

از جمله کشورهای آسیای میانه، ازبکستان قدرتمندترین همسایهٔ افغانستان به شمار می‌رود که با افغانستان روابط و مشترکات زیادی دارد؛ ولی نظر به سایر کشورهای آسیای میانه روابط دو کشور در گذشته کم‌رنگ بوده و در دوره‌های مختلف وضعیت‌های گونه‌گون داشته‌اند.

پس از کنفرانس بُن و ایجاد حکومت جدید در افغانستان گرچند روابط میان دو کشور تا حدی بهبود یافت، ولی نظر به کشورهای دیگر آسیای میانه، روابط آنچنانی نداشته‌اند. با این هم، پس ایجاد حکومت وحدت ملی مقام‌های دو کشور برای تقویت همکاری‌های دوجانبه در تلاش بهبود بیشتر روابط باهم دیگر اند.

در این تحلیل بر پیشینهٔ روابط دو کشور، نیازها و فرصت‌های همکاری میان دو کشور، اهمیت امضای توافقنامه‌های تازهٔ دوجانبه و موضوعات دیگر، پرداخته شده است.

پیشینه روابط کابل- تاشکند

ازبکستان با داشتن ۱۳۷ کیلومتر مرز مشترک با افغانستان یکی از همسایه‌های شمالی این کشور می‌باشد که بیش از ۳۰ میلیون تن نفوس دارد و یکی از پرجمعیت‌ترین کشور در آسیای مرکزی محسوب می‌شود. آغاز روابط افغانستان با این کشور به زمانی برمی‌گردد که هر دو کشور یک منطقه واحد محسوب می‌شد و شهر سمرقند تحت سلطه امپراطوری احمدشاه ابدالی بود.

زمانی هم افغانستان و ازبکستان دو کشوری بودند که حکومت‌های کمونیستی در آن‌ها حاکمیت داشتند. در آن زمان هر دو کشور در عرصه‌های مختلف (فرهنگ، سیاست، تحصیلات، تجارت و غیره) از روابط خوبی برخوردار بودند.

پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ میلادی، ازبکستان به استقلال دست یافت و افغانستان از نخستین کشورهایی بود که استقلال ازبکستان را به رسمیت شناخت و پس از یک سال، در زمان ریاست جمهوری استاد برهان الدین ربانی سفارت افغانستان در ازبکستان نیز رسماً گشایش یافت.

در دروان جنگ‌های داخلی ازبکستان از طریق همکاری با برخی گروه‌های درگیر جنگ در افغانستان، با جریانات در این کشور رابطه داشت. جنرال دوستم ازبک‌تبار افغان که یکی از طرف‌های اصلی درگیر در جنگ‌های داخلی به شمار می‌آمد و در سمت شمال افغانستان مناطقی زیادی را در دست داشت، آن زمان از همکاری ازبکستان برخوردار بود. در آن زمان ازبکستان بر علاوه رونق قاچاق مواد مخدر، اسلحه و تجهیزات نظامی خویش را نیز در افغانستان به فروش می‌رساند.

پس از سقوط کابل به دست طالبان، ازبکستان از یک سو مرز خود با افغانستان را بست و دولت طالبان را به رسمیت نشناخت و از سوی دیگر برای پایان دادن به جنگ‌های داخلی در افغانستان به ایجاد «گروه شش به علاوه دو»^۱ در سال ۱۹۹۷ میلادی اقدام کرد که تا حادثه یازدهم سپتامبر ۲۰۰۱ وجود داشت، ولی نتیجه مطلوبی را در پی نداشت.

روابط کابل- تاشکند پس از سال ۲۰۰۱

با سرنگونی رژیم طالبان و ایجاد دولت جدید در افغانستان، روابط دو کشور از سر گرفته شد و سفارت این کشور در افغانستان گشایش یافت. در این مدت دولت افغانستان در عرصه‌های مختلف برای گسترش روابط

^۱ Wikipedia "Six plus Two Group on Afghanistan" https://en.wikipedia.org/wiki/Six_plus_Two_Group_on_Afghanistan

اقتصادی و تجارتي با ازبکستان، قراردادهایی نیز امضاء نمود. بر بنیاد این قراردادها ازبکستان موافقت کرد تا با افغانستان در عرصه‌های ترانزیت، برق، جاده‌سازی، زراعت و غیره کمک کند.

از جمله پروژه‌های بزرگ می‌توان اتصال شبکه برق ازبکستان به کابل و احداث اولین راه آهن افغانستان که از شهر ترمذ ازبکستان به بندر حیرتان و شهر مزارشریف امتداد یافته است، نام برد. افغانستان نظر به دیگر کشورهای همسایه خویش، در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ هـ ش بیشترین برق را از کشور ازبکستان وارد کرده است.^۲

با این همه، روابط میان این دو کشور در مقایسه با روابط افغانستان با سایر کشورهای آسیای مرکزی تیره‌تر بوده و برای بهبود آن نیز تلاش‌های جدی صورت نگرفت.

با روی کار آمدن حکومت وحدت ملی در افغانستان، ازبکستان از جمله کشورهای بود که در حلقه اول سیاست خارجی رییس جمهور غنی قرار گرفت و رئیس جمهور بر گسترش روابط افغانستان با این کشور برای بهبود اقتصاد، ترانزیت و غیره تاکید داشت.

رئیس جمهور غنی ازبکستان را یک راه نزدیک و مهم برای اتصال افغانستان به چین و روسیه در نظر داشت. از این رو حکومت وحدت ملی در یک اقدام بی‌سابقه، توانست تا از طریق خط آهن با عبور از کشورهای قزاقستان و ازبکستان، افغانستان را به چین وصل نماید و اولین قطار باربری چین در ماه سنبله سال ۱۳۹۵ هـ ش از شهر «هایمن» در ولایت «جیانگسوی» چین حرکت کرد و با عبور از کشورهای قزاقستان و ازبکستان به بندر «حیرتان» رسید و در برگشت صادرات افغانستان را نیز به کشور چین انتقال نمود.

در کنار این، حکومت وحدت ملی در عرصه‌های مختلف دیگر چون افزایش ۱۰ درصدی برق وارداتی ازبکستان به افغانستان، خریداری گندم، گسترش ترانزیت، تجارت و غیره، قراردادهایی با این کشور امضاء کرد که تا اندازه‌ای افغانستان را از محدودیت‌ها در انتقال کالاهای تجارتي و واردات به کشور، از قیود کشورهای دیگر آزاد ساخت.

^۲ «افغانستان په تېره یوه نیمه لسیزه کې»، گزارش تحقیقی و تحلیلی مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی در مورد وضعیت یک و نیم دهه گذشته، بخش انرژی، صفحه: ۲۷۲، سال چاپ: ۱۳۹۵ هـ ش.

نیازها و فرصت‌های روابط با ازبکستان

- **ترانزیت و تجارت:** پس از سال ۲۰۰۱، ازبکستان یکی از مسیرهای مهم تدارکاتی نیروهای بین‌المللی در افغانستان بود و حدود ۷۰ درصد مواد سوخت این نیروها از همین راه وارد افغانستان می‌شد که از همین رو این کشور بیشتر از هر زمان دیگر از اهمیت خاصی برخوردار شد.
- نیازها و فرصت‌های اقتصادی، اهمیت بیشتر برای دو کشور دارد. افغانستان که یک کشور محاط به خشکه می‌باشد، برای حمل و نقل اموال تجارتي خویش به راه‌های ترانزیتی و ارتباطی کشورهای دیگر به خصوص کشورهای همسایه نیاز دارد. در شرایط فعلی میزان تجارت سالانه افغانستان با ازبکستان به ۳۵۰ میلیون دالر می‌رسد،^۳ ولی اگر برای بهبود روابط و تقویت همکاری‌ها میان دو کشور تلاش صورت گیرد، بدون شک شاهد افزایش میزان تجارت دوجانبه خواهیم بود. از جانب دیگر ازبکستان نیز محاط به خشکه است و افغانستان دروازه خوبی برای وصل شدن این کشور به دریا به شمار می‌رود.
- **مبارزه با گروه‌های تندرو و قاچاق مواد مخدر:** گروه‌های تندرو (حرکت اسلامی ازبکستان به رهبری طاهر یلداش و جمعه نمگانی) که در زمان حاکمیت طالبان وارد خاک افغانستان شد، با تلاش‌های فراوانی موفق نشدند تا فعالیت‌های خویش را در خاک ازبکستان گسترش دهند و بالاخره به خاک افغانستان و پاکستان پناه آوردند. مبارزه با مواد مخدر نیز یکی دیگر از نیازهای دو کشور می‌باشد که بدون همکاری‌های نزدیک دوجانبه، موفق‌تر نخواهد بود.
- **مشترکات مختلف:** گذشته از همسایه بودن افغانستان و ازبکستان، مردم این دو کشور دارای مشترکات دینی، فرهنگی، قومی و تاریخی اند. هر دو کشور منافع مشترکی نیز دارند و با توجه به همین مشترکات هر دو کشور نیازمند روابط نزدیک هستند.
- **تغییر در سیاست خارجی ازبکستان:** پس از درگذشت اسلام کریموف و به قدرت رسیدن شوکت میرضیایف در ازبکستان، تغییری در سیاست خارجی این کشور رونما گردید. رئیس‌جمهور جدید این کشور خواهان بهبود روابط با کشورهای منطقه به خصوص افغانستان است و این تحول یکی از فرصت‌ها برای گسترش روابط دو کشور به شمار می‌رود.

^۳ اتاق تجارت و صنایع افغانستان، «امضای تفاهم‌نامه ایجاد خانه تجارتي افغانستان - ازبکستان»:

<http://www.acci.org.af/da/component/content/article/38-news/1048-n.html>

توافقنامه‌های تازه میان دو کشور

در سفر اخیر عبدالعزیز کاملوف وزیر خارجهٔ ازبکستان به کابل، مقام‌های دو کشور در عرصه‌های گونه‌گون پنج توافقنامهٔ همکاری را امضاء نمودند. این توافقنامه‌ها در عرصه‌های مبارزه علیه قاچاق مواد مخدر، تفاهم همکاری میان وزارت‌های خارجهٔ دو کشور، انکشاف همکاری در بخش زیربناهای ترانسپورتی و سایر پروژه‌ها و ایجاد کمیسیون مشترک امنیتی و پلان عمل (نقشهٔ راه همکاری میان دو کشور) به امضا رسید^۴. به هدف توسعهٔ تجارت میان دو کشور "خانه تجارتي افغانستان - ازبکستان" در کابل گشایش یافت و قراردادهای دیگر در عرصهٔ خریداری امبولانس‌ها و ادویه، وسایل برقی و ساختمانی نیز امضاء گردید.

امضای این تفاهمنامه‌ها یک فصل جدید در روابط کابل-تاشکند به حساب می‌آید و از لحاظ اقتصادی نیز از اهمیت بیشتری برخوردار می‌باشد، چون افغانستان برای ازبکستان حیثیت یک پُل برای رسیدن به جنوب آسیا دارد و برعکس ازبکستان برای افغانستان یک راه نزدیک است تا به چین و روسیه وصل شود.

از سوی دیگر امضای این توافقنامه‌ها نشانگر از بین رفتن هراس حکومت ازبکستان که پس از سال ۲۰۱۴ میلادی از چگونگی وضعیت افغانستان با این کشور وجود داشت، نیز است و اکنون عقد این توافقنامه‌ها و دعوت رسمی شوکت میرضیایف رئیس‌جمهور ازبکستان برای سفر رئیس‌جمهور غنی به آن کشور، نشان می‌دهد که ازبکستان علاقمند روابط همه‌جانبه با افغانستان است.

پایان

ارتباط با ما:

ایمیل: csrskabul@gmail.com info@csrskabul.com

وب سایت: www.csrskabul.net - www.csrskabul.com

شمارهٔ تماس دفتر: (+93) 784089590

ارتباط با مسئولین:

دکتر عبدالباقي امین، رئیس مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی: abdulbaqi123@hotmail.com (+93) 789316120

حکمت الله خلاند، مسؤول بخش پژوهش‌ها و نشرات: hekmat.zaland@gmail.com (+93) 775454048

یادآوری: لطفا نظرات و پیشنهادات خود را جهت بهبود مطالب این نشریه به ما ارسال دارید.

^۴ آرگ ریاست جمهوری، «رئیس‌جمهور غنی: سرنوشت افغانستان و ازبکستان، به گونهٔ ناگسستنی باهم گره خورده‌است» ۵ جدی ۱۳۹۵:

<http://president.gov.af/fa/news/298463>